

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING på Holtet videregående skole

Krenkende atferd

Bestemmelsen i arbeidsmiljøloven handler om mer enn mobbing. Mobbing, vold, rasisme og diskriminering er bare eksempler på «krenkjande ord eller handlingar». Loven gjelder også andre former for krenkende ord eller handlinger, for eksempel negative, enkeltstående utsagn om utseende, klær, tro, dialekt osv.

Skolens hovedmålsetting

Holtet videregående skole har som mål at skolen skal være 100 % mobbefri. Skolens handlingsplan mot mobbing er basert på tiltak som skal være forebyggende og virke målrettet mot mobbing slik at alle elever på skolen opplever et trygt læringsmiljø preget av respekt, varme, inkludering og positivitet.

Opplæringslova § 9a-1

Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring

- Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for mobbing.
- Skolens rutiner skal avdekke hvis mobbing foregår.
- Skolen skal følge opp mobber og mobbeoffer inntil mobbingen opphører helt.
- Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte.

Definisjon av mobbing

Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper.

Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid.

(Roland og Vaaland 2003)

Eksempler på hva mobbing kan være

- Eleven blir gjentatte ganger ertet, kalt stygge ting, får nedsettende klengenavn, blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket eller lignende
- Eleven blir ledd av på en uvennlig og spottende måte
- Eleven bevisst blir utestengt fra fellesskapet
- Kommentarer på sosiale medier på internett

Eksempler på skjult mobbing

- Det sendes øyekast, lages grimaser og / eller gester "blinking"
- Baksnakking
- Manipulasjon gjennom venner
- Utestenging fra fellesskapet
- Eleven får ingen invitasjon til å delta verken i lek eller idrett
- Ingen snakker med eleven som systematisk blir oversett

Mulige tegn på at en elev blir mobbet

- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker, ødelagt sekk eller annet utstyr
- Har blåmerker, skader kutt og skrammer uten noen troverdig forklaring på hvordan de har oppstått
- Tar ikke med seg venner hjem og er sjelden hjemme hos skolekamerater.
- Eleven isolerer seg
- Virker redd eller har motvilje mot å gå på skolen
- Skoleprestasjonene går ned
- Eleven begynner selv å plage andre
- Har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine og eller vondt i magen
- Har negativt selvbilde, er ulykkelig og viser vedvarende tristhet

Tegnene kan ha helt andre årsaker enn mobbing, men vær obs. hvis du ser flere av disse endringene hos ditt barn / en elev.

Kilde: Mobbing, Håndbok for foreldre av Erling Roland (professor ved senter for adferdsforskning)

Forebyggende arbeid

Tiltak mot mobbing på klassenivå	Tidspunkt	Ansvar
Helsesøster og minoritetsrådgiver er med på høstens foreldremøter på ungdomstrinnet	August/ September	Ledelsen
Politiet er med på høstens foreldremøter	August/ September	Ledelsen
Elevundersøkelser på klassenivå: Kontaktlærer går gjennom resultat i fellesskap og lager tilpassede tiltak.	Vår	Kontaktlærer
Repetere ordensreglene og sende dem hjem til underskrift.	Ved skolestart.	Ledelsen og kontaktlærere
Oppstartsamtaler mellom kontaktlærer og elev/foresatt	August	Kontaktlærer

Tiltak mot mobbing på skolenivå	Tidspunkt	Ansvar
Elevmegling	Hele året	Ledelsen
Gjennomgå skolens handlingsplan mot mobbing for elever og ansatte. Planen oppdateres og legges på skolens hjemmeside	Ved skolestart	Ledelsen
Informasjon om programmet Elevmegling, herunder arbeidet med elevmiljø og repetisjon av handlingsplan mot mobbing, er fast punkt på foreldremøtene.	Høstens foreldremøte.	Ledelsen /kontaktlærer
Hovedfunn i elevundersøkelsen knyttet til mobbing, gjennomgås i elevrådet, SMU og i personalet.	Oktober/november	Ledelsen
Politiet har samtaler i alle klassene på skolen	Høst	Ledelsen
”Årshjulet” skal inneholde trivselsfremmende aktiviteter.	Til skolestart	Ledelsen

Tiltak mot mobbing på individnivå	Tidspunkt	Ansvar
Helsesøster/rådgiver har samtale med alle elever i grunnskolen	Høst	Helsesøster/rådgiver
Elevsamtaler og utviklingssamtaler Alle elever får minst to planlagte, individuelle samtaler med kontaktlærer pr. år.	Høst og vår	Kontaktlærer

Trivsel, trygghet og elevmiljø skal være fast tema på både elevsamtalene og utviklingssamtalene.		
Samtale med enkeltelever ved mistanke om konflikter	Ved første mistanke	Kontaktlærer og/eller rådgiver

Foresatte som tror deres barn blir mobbet

Får du mistanke om at ditt barn er mobbet, ta en samtale med barnet så fort som mulig. Ikke sjelden i mobbesaker er barn ofre for trusler og press og de ønsker tilsynelatende ikke at foreldrene og skolen skal involveres i saken, da de frykter represalier fra mobberen(e).

Det anbefales at foreldrene først kontakter barnets kontaktlærer. Kontaktlærer vil i samråd med foreldrene varsle rådgiver og/eller skolens ledelse.

Når foreldre melder en mobbesak til skolen, har de rett til å få vite hvilke tiltak skolen vil igangsette for å få endret situasjonen for sitt barn, og de har rett til å be om å få saken behandlet som et enkeltvedtak i henhold til forvaltningslovens bestemmelser jf. Opplæringslova § 9a-3.

Rutiner ved mobbing eller mistanke om mobbing

Opplæringslova § 9a-3

Dersom en elev eller forelder ber om tiltak som vedkommer det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkende adferd som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, skal skolen snarest mulig behandle saken etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningslova.

Elevens avdelingsleder skal følge opp på følgende måte:

§9a-3 annet ledd

§9a-3 tredje ledd

En ansatt ved skolen får mistanke om at en elev utsettes for krenkende adferd	En elev melder at han/hun utsettes for krenkende adferd	
Den som får mistanke eller mulig informasjon griper inn om mulig, undersøker og varsler umiddelbart avdelingsleder/rektor	Den som får mistanke eller mulig informasjon griper inn om mulig, undersøker og varsler umiddelbart avdelingsleder/rektor	

(handlingsplikten)	(handlingsplikten)	
Avdelingsleder iverksetter videre undersøkelser. Skolen kontakter foresatte	Avdelingsleder iverksetter videre undersøkelser. Skolen kontakter foresatte	
Undersøkelser avdekker om det er brudd på elevens rett til et godt psykososialt miljø	Undersøkelser avdekker om det er brudd på elevens rett til et godt psykososialt miljø	
Beslutning om det skal fattes enkeltvedtak i hht oppl. §9a-3 Skriftlig vedtak fattes	Skriftlig vedtak fattes av rektor i henhold til oppl.9a-3.	Skriftlig vedtak fattes så snart som mulig. Utdanningsetatens mal for enkeltvedtak brukes. All dokumentasjon legges i elevens mappe.
	Beslutning om tiltak/saken avsluttes	
Tiltak iverksettes	Tiltak iverksettes	
Tiltak evalueres	Tiltak evalueres	

Undersøk

- Ved mistanke om mobbing skal kontaktlærer samle inn så mye informasjon/dokumentasjon som mulig. Dette kan gjøres ved å snakke med
 - Den som føler seg utsatt for mobbing
 - Foresatte til eleven som føler seg utsatt for mobbing
 - Foresatte til eleven som mistenkes for mobbingen
 - Medelever
 - Den eller de som mistenkes for mobbingen
 - Andre lærere

Når mobbing er avdekket skal kontaktlærer i samarbeid med ledelsen/rådgiver

- Samtale med mobbeofferet
- Kontakte mobbeofferets foresatte
- Samtale med mobber(ne)
- Snakk med en om gangen. Mobber(ne) får beskjed om at mobbingen opphører umiddelbart. De voksne kommer til å følge nøye med fremover
- Mobber(ne)s foresatte kontaktes umiddelbart
- Avtale oppfølgingssamtaler med mobbeoffer og foresatte
- Avtale oppfølgingssamtaler med mobber(ne) og eventuelt foresatte
- Rådgiver skal se til at det utarbeides en tiltaksplan i samarbeid mellom hjem og skole. Kopi av tiltaksplanen forevises rektor.
 - Foresatte skal informeres om sin rett til å be om enkeltvedtak etter Opplæringslovens § 9a-3.

- Utdanningsetatens mal for enkeltvedtak benyttes
- Foresatte til mobber orienteres om hvilke tiltak skolen vil iverksette med hjemmel i skolens regler og rutiner.
- Personvern hensyn fører til at offerets foresatte ikke kan få vite hvilke tiltak som iverksettes mot mobberen. Offerets rettigheter handler om å få vite hvilke tiltak skolen vil iverksette for offeret, slik at mobbingen opphører.
- Når tiltak mot mobbing er formelt igangsatt, må saken også formelt avsluttes. Dette kan skje ved et enkeltvedtak jf. opplæringsloven § 9a-3

Konsekvenser for mobberen

Konsekvenser hvis ikke mobbingen opphører, vil vurderes på individuelt grunnlag. Mulige konsekvenser for mobberen kan være:

- Mobberen har friminutt på andre tidspunkt enn de andre elevene
- Mobberen må være i nærheten av inspiserende lærer i et bestemt antall friminutt
- Eleven starter på skolen før de andre elevene, slik at offeret ikke blir plaget på veien til skolen
- Mobberen slutter senere enn de andre elevene
- Mobberen mister et privilegium eller aktivitet
- Nedsatt oppførselskarakter
- Bekymringssamtale med politiet
- Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte
- Midlertidig eller permanent klassebytte for mobberen
- Hjemmeundervisning for mobberen
- Utvisning for mobberen
- Skolebytte for mobberen

Samarbeid med andre instanser ved mobbing

Aktuelle samarbeidsparter utenfor skolen er:

- PPT
- Skolehelsetjenesten
- Barnevernet
- Utekontakten
- Læringsmiljøteamet
- Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP)
- Politi

Nettressurser

[Opplæringslova § 9](#)

[Utdanningsdirektoratet](#)